

El sobre de la carta de mossèn Cinto i una imatge del Begur de l'època.

Una lletra de Jacint Verdaguer adreçada a l'Ajuntament de Begur

Pep Vila

Cap a la fi de 1885, però amb data de 1886, sortí a la llum el poema de Jacint Verdaguer (Folgueroles 1845 - Barcelona 1902) *Canigó*, potser la seva obra més ambiciosa, de la qual el 1996 vam celebrar el centenari de la seva publicació. *Canigó*, el poema més representatiu del nostre poeta, narra una llegenda pirenaica del temps de la reconquesta. Al llarg de dotze cants i un epíleg, per tal de donar més alè a la faula que governa l'obra, Verdaguer aplega i refon materials històrics, llegendaris, folklòrics i paisatgístics de diversa procedència. Fixem-nos un moment en aquest fragment del cant VI (*Nuviatge*) on Gentil acompanya Flordeneu i beu a la font de l'oblit. Les goges de diverses parts de Catalunya contenen les excel·lències del seu lloc d'origen i ofereixen presents a la parella. La fada de Roses s'explica així:

Que bonica n'és la mar
que bonica en nit serena!,
de tant mirar lo cel blau
los ulls li blavegen.

.....
Los coralers de Begur
coralen dins llur barqueta.
-Coralers, si m'hi voleu,
fareu bona pesca.

Si voleu saber qui só,
só una fada empordanesa,
les fades del Pirineu
me diuen sirena-.

Quan ells se tiren al fons
jo en sortia amb les mans plenes,
ells treuen rams de coral,
jo aquest ram de perles.

Aquest fragment on surten esmentats els coralers de Begur, amb la pràctica secular

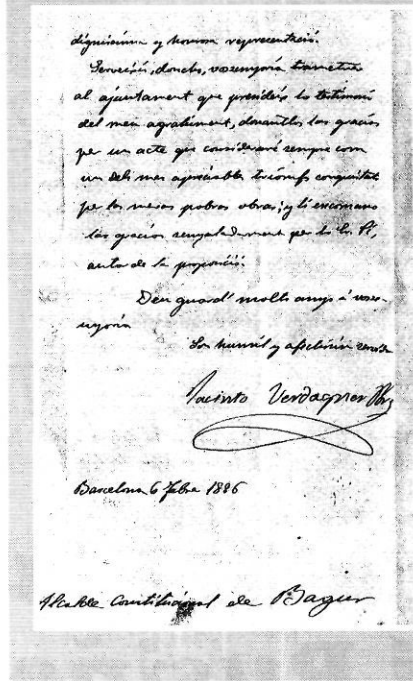
d'aquest art, de segur que va commoure la fibra sensible de molts begurencs llegidors del poeta, i en especial la del senyor Francesc Pi i Pi (Begur, 1855-1919), metge, catalanista, lletraferit premiat en el Certamen Literari organitzat, l'any 1901, per la Societat "L'Escut Emporità" de la Bisbal, alcalde de Begur i president de la Junta Local de Primera Ensenyança entre 1902 i 1904, al qual pertanyia el document que avui és objecte d'aquesta publicació, abans que fos lliurat per uns familiars a l'Arxiu Municipal de Begur.

El cert és que el 17 de gener de 1886, pocs dies després de la publicació de *Canigó*, l'Ajuntament de Begur es reuneix en sessió ordinària i, entre d'altres assumptes que figuraven en l'ordre del dia, acordà felicitar Jacint Verdaguer per la publicació d'aquest llibre emblemàtic que prestigiava la nostra incipient literatura moderna. L'acta de la corporació, que reflecteix l'acord, no deixa de tenir alguns punts d'interès. Francesc Pi i Pi de qui surt la idea d'homenatjar el poeta, en què també hi involucrarà la corporació municipal, fa una proclama progressista. És del parer que els ajuntaments, entre altres molts quefers de tipus administratiu, tenen també el deure d'acostar les grans obres de l'esperit al poble menut al qual representen. En una mena de proclama renaixentista; demana que la corporació honori Verdaguer per la publicació del poema, i en especial per haver fixat entre els seus versos un dels costums més seculars de Begur com és el de la pesca del coral. Llegim un fragment de l'acta:

«Pedida la palabra por el concejal y primer teniente de alcalde don Francisco Pi i Pi, concedida que le fué dijo: Que entendía que la misión de los Ayuntamientos no debía limitarse a la gestión administrativa que casi unicamente les está encomendada, sino que podía y debía ser más amplia y elevada, extendiéndose a fomentar unas veces y enaltecer otras por los medios que están a su alcance, las manifestaciones y adelantos en las esferas intelectuales, morales y materiales que particularmente al país se refieran. Fundado en este criterio expresó que tenía la honra de proponer al Ayuntamiento que acordase felicitar al gran poeta Don Jacinto Verdaguer, presbítero, por la publicación de su último inspiradísimo poema titulado «Lo Canigó», obra que suponía que conocían

M[olt] I[l·lustre] S[enyor]

Ab gran plaher y turbació al mateix temps he llegit la comunicació d'eix Municipi. No cal que'm propose ponderar á vossenyoría la agradable y profunda impressió que m'ha produhit los elevats sentiments d'eixa corporació dé tan boni-

todos los señores concejales y que ha sido uno de los mayores acontecimientos literarios de Cataluña. Es dicho poema añadido, no solo obra literaria de primer orden por su incomparable belleza de forma, si que también un trabajo que enseña a amar a la Patria, ya que después de leído parece como que se despierta un mayor cariño por nuestra comarca. Espuso por último el señor Pi que Verdaguer en su poema hacía imperecedero y poetizaba el recuerdo de una de las costumbres que más han caracterizado a esta villa, como es la hoy decaída pesca del coral; describiendo asimismo en él nuestra peculiar topografía.

Y conformes todos los señores concejales con lo expuesto por el Sr. Pi y Pi, la Corporación por unanimidad recordó dirigir una entusiasta felicitación al insigne poeta Don Jacinto Verdaguer, presbítero, por la publicación de su expresado poema «Lo Canigó».

No hem trobat el text de la comunicació en el qual l'Ajuntament de Begur felicita Verdaguer. Sí que, en canvi, s'ha conservat la carta que Verdaguer adreça

ca manera manifestats; perque á qui treballa unicament per la gloria de Déu y enaltiment de la patria, sols li plahuen y encoratjan las enhorabonas sortidas de cors creyents y amants de la Patria. Tant m'ha entusiasmat la comunicació á que'm refereixo que pocas vegadas m'ha dolgut tant sentir sobre les meves espatlles lo pes abrumador de la meva gran indignitat davant tant valiosa demostració.

Deu beneheixi y amenti, si es possible, los grans y hermosos sentiments que distingeixen á eixa corporació, y á la localitat tota, de la qual es aquella digníssima y honrosa representació.

Serveixis donchs, vossenyoría trame-tra a l'ajuntament que presideix lo testimoni del meu agraïment, donantlos las gracias per un acte que consideraré sempre com un dels mes apreciables triomfs conquistats per les mes pobras obras; y li encomano las grácias senyaladament per lo Sr. Pi, autor de la proposició.

Deu guard' molts anys á vossenyoría.

Son humil y afectíssim servidor

Jacinto Verdaguer, Pbr.

Barcelona, 6 febrer 1886

Sr. Alcalde Constitucional de Bagur

el 6 de febrer de 1886, des de Barcelona, al consistori begurenc, en la figura de l'Alcalde Constitucional. Jacint Verdaguer agraeix les mostres d'afecte i de consideració que l'Ajuntament en ple adreça a la seva humil persona i obra.

L'escrit que avui publiquem és inèdit. No figura publicat en el meritori epistolari verdaguerià editat a cura de Josep Maria de Casacuberta i de J. Torrent i Fàbregas. En honor a la veritat cal dir, però, que el document autògraf de Verdaguer sortí publicat, com a il·lustració, al llibre de Lluís Costa Fernández sobre *Arxius i recerca històrica. L'arxiu Municipal de Begur* (1994, pàg. 94), al qual volem agrair, públicament, tota la informació que ens ha facilitat sobre el tema.

Pel que fa a la transcripció del document, hem observat les normes adients en aquest tipus de publicacions: màxima fidelitat en la còpia del text, i puntuació i accentuació d'acord amb la normativa del català actual.

Pep Vila és filòleg.